

Rejåla smycken för berättande händer

I Bårbo utanför Nyköping ställer Anna-Stina Åberg ut sin senaste smyckestillverkning. Och några hårt retuscherade händer har hon inte haft i åtanke när hon smidit sina silversmycken med bärnstensgamityr. Hon ser gärna att de bärs av händer som berättar något.

Stämningen är nästan sakral i den gamla ladan i Bårbo. Skarpa ljusstrimmor skär in genom luftrummet mellan plankorna som utgör ladans luftiga vägkonstruktion. Takhöjden och pelarna gör att platsen känns som en kyrkosal. Förut stod kor här men nu är det smycken som huserar i byggnaden.

– Det var ohyggligt smutsigt här förut, så vi fick skura och skura och tvätta och tvätta för att få det rent, men jag trivs med grovt arbete så det var inga problem, säger Anna-Stina Åberg.

Ljusstrimmorna reflekteras av överhandsringar, hängsmycken och halskragar i silver och bärnsten som briljerar malligt i små terrarium på pelare och bänkar. Smyckena är det senaste hantverket av silversmeden, formgivaren och Nyköpingsprofilen Anna-Stina Åberg.

Det är inga små pimpinetta frökenpryttlar utan rediga saker som ibland nästan ser otympliga ut. Överhandsringar har blivit ett av Anna-Stina Åbergs signum som smyckedesigner – ringar där någon form av utskjutande utsmyckning sträcker sig från ringen och ut över handen.

– Redan när jag var 13 år visste jag att jag ville bli silversmed. Då högg jag och hamrade i kopparplåtar och hade ingen aning om vad jag höll på med, säger hon.

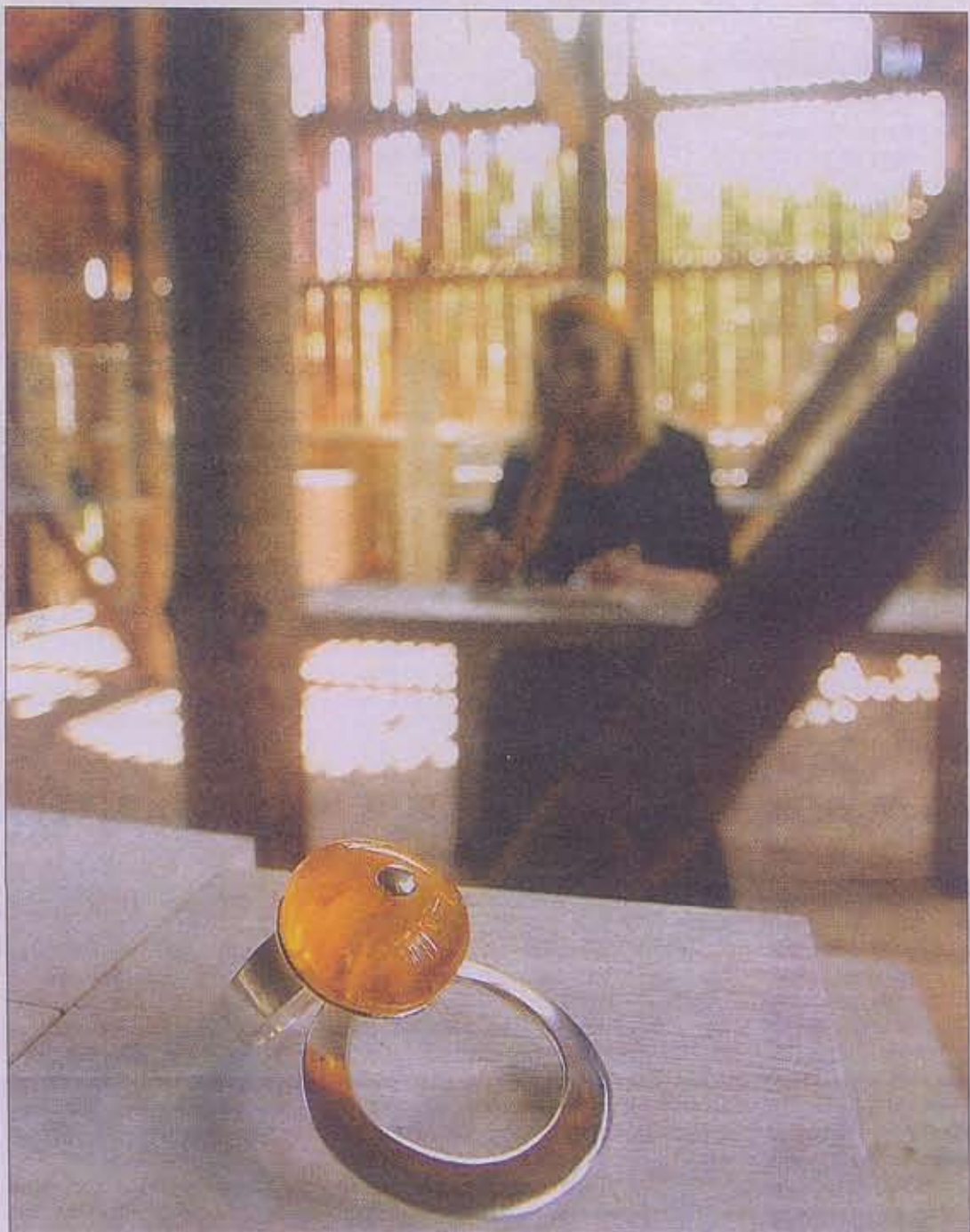
Då blev hennes smycken kantiga och obehagliga. Nu är de i stället mjuka och behagliga att bära trots sina omfattande dimensioner.

– Hade jag använt till exempel kvarts i stället för bärnsten hade de blivit tunga att bära, men bärnsten är lätt. Dessutom är bärnsten mjuk och härlig, säger Anna-Stina Åberg.

Den stelnade kådan ser ut som grumligt te i fast form. Och här och där ligger delar av forntiden fastsatta i bärnstenen.

– Jag tycker om orenheten och genomskinligheten hos bärnstenen. Jag har inte hittat någon insekt ännu, men lite mossor eller något annat är det alltid.

Bärnstensknoppen till en hundra år gammal hattnål har fått pryda en av Anna-Stina Åbergs smycken. En välvd silverremsa skyddar bärnstenen, som på en pytte-

Rediga överhandsringar är ett av Anna-Stina Åbergs signum.

FOTO: JENS ALVIN

liten jordglob. På andra smycken kompletteras silvret och bärnstenen med små bitar av nattsvart onyx.

Om samlingen skulle försvinna i en jordbävning och du bara skulle få behålla ett av smyckena, vilket skulle du då behålla?

– Det skulle nog bli den här, säger hon och visar en överhandsring med blombladslänkande silverbågar som sträcker sig ut över knogarna.

Någon hårt nischad målgrupp har inte Anna-Stina Åberg i åtanke när hon smider sina smycken, men ringarna ser hon gärna på händer som berättar en historia.

– Jag har märkt att många kvinnor skäms över sina händer. Om man som kvinna har händer som är märkta av ett långt liv eller hårt arbete ska man inte skämmas för det. Vi är färgade av en reklambild där händerna ska se ut som om de

varit undanstoppade i gummihandskar hela livet, säger hon.

Hennes smycken är inte heller ämnade att bäras enbart på fest, utan de är gjorda för att bäras även i vardagen. Hon lever även som hon lär på den punkten.

– Oh ja. Jag går inte och väntar på något stort kalas utan jag har på mig mina smycken jämt, säger hon.

Nästa sommar ska smyckena ut och resa. Då ska de visas på American Swedish Institute i Minneapolis, där även andra föremål som Anna-Stina Åberg formgivit ska presenteras.

Olle Söderström

Fotnot: Utställningen visas torsdag till söndag till och med den 13 augusti.

Anna-Stina Åberg pryder sina silversmycken med bärnsten, ett av hennes favoritmaterial.

En hundra år gammal bärnstensknopp till en hattnål har fått pryda en av Anna-Stina Åbergs smycken.

FOTO: JENS ALVIN

Smycken som vågar ta plats

KULTUR När silversmeden Anna-Stina Åberg visar sin nya smyckeskollektion i en lada i Bårbo handlar det verkligen inte om några pyttinytliga små saker. **Sidan 4**